

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

---

3. Ο Κανόνας της ανώτερης διδασκαλίας
(3. Abhidhamma Piṭaka)

05. Θέματα αντιπαράθεσης (05. Kathāvatthupāḷi)

19. Δέκατο ένατο κεφάλαιο (19. Ekūnavīsativaggo)

[Kv 19.1-8, PTS 576-592]

PaliVerse

05. Θέματα αντιπαράθεσης

19. Δέκατο ένατο κεφάλαιο

(186) 1. Πραγματεία για την εγκατάλειψη των νοητικών μολύνσεων

828. Εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο παρελθόν; Ναι. Παύει το καταπαυθέν, εξαφανίζει το εξαφανισμένο, εξαλείφει το εξαλειμμένο, κάνει να παρέλθει το παρελθόν, κάνει να παρέλθει εντελώς το παρελθόν εντελώς; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... Εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο παρελθόν; Ναι. Δεν είναι το παρελθόν καταπαυθέν; Ναι. Αν το παρελθόν είναι καταπαυθέν, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο παρελθόν». Εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο παρελθόν; Ναι. Δεν είναι το παρελθόν ανύπαρκτο; Ναι. Αν το παρελθόν δεν υπάρχει, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο παρελθόν».

829. Εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο μέλλον; Ναι. Το αγέννητο γεννάει, το μη προκύψαν κάνει να προκύψει, το μη παραχθέν παράγει, το μη εμφανισθέν κάνει να εμφανιστεί; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο μέλλον; Ναι. Δεν είναι το μέλλον αγέννητο; Ναι. Αν το μέλλον είναι αγέννητο, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο μέλλον». Εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο μέλλον; Ναι. Δεν είναι το μέλλον ανύπαρκτο; Ναι. Αν το μέλλον δεν υπάρχει, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο μέλλον».

830. Εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο παρόν; Ναι. Ο κυριευμένος από λαγνεία εγκαταλείπει τη λαγνεία, ο κυριευμένος από μίσος εγκαταλείπει το μίσος, ο κυριευμένος από αυταπάτη εγκαταλείπει την αυταπάτη, ο μολυσμένος εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... με τη λαγνεία εγκαταλείπει τη λαγνεία, με το μίσος εγκαταλείπει το μίσος, με την αυταπάτη εγκαταλείπει την αυταπάτη, με τις νοητικές μολύνσεις εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η λαγνεία είναι σχετιζόμενη με τη συνείδηση, η οδός είναι σχετιζόμενη με τη συνείδηση; Ναι. Υπάρχει σύμπτωση δύο συνειδήσεων; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η λαγνεία είναι φαύλη, η οδός είναι καλή; Ναι. Καλές και φαύλες, επιλήψιμες και ανεπίληπτες, κατώτερες και ανώτερες, σκοτεινές και φωτεινές νοητικές καταστάσεις με τα αντίστοιχα μερίδιά τους έρχονται σε παρουσία; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Καλές και φαύλες, επιλήψιμες και ανεπίληπτες, κατώτερες και ανώτερες, σκοτεινές και φωτεινές νοητικές καταστάσεις με τα αντίστοιχα μερίδιά τους έρχονται σε παρουσία; Ναι. Δεν ειπώθηκε από τον Ευλογημένο - «Αυτά τα τέσσερα, μοναχοί, είναι πολύ μακριά το ένα από το άλλο! Ποιες τέσσερις; Ο ουρανός, μοναχοί, και η γη -

αυτό είναι το πρώτο πολύ μακριά το ένα από το άλλο... κ.λπ... γι' αυτό η αρχή των αγαθών είναι μακριά από τους μη αγαθούς». Υπάρχει τέτοια ομιλία; Ναι. Τότε λοιπόν δεν πρέπει να ειπωθεί - «καλές και φαύλες... κ.λπ... έρχονται σε παρουσία».

831. Δεν πρέπει να ειπωθεί - «εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο παρελθόν, εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο μέλλον, εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο παρόν»; Ναι. Δεν υπάρχει εγκατάλειψη νοητικών μολύνσεων; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... τότε λοιπόν εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο παρελθόν, εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο μέλλον, εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο παρόν.

Τέλος της πραγματείας για την εγκατάλειψη των νοητικών μολύνσεων.

19. Δέκατο ένατο κεφάλαιο

(187) 2. Πραγματεία για την κενότητα

832. Η κενότητα περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων; Ναι. Το χωρίς χαρακτηριστικά περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... η κενότητα περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων; Ναι. Το χωρίς πόθο περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... το χωρίς χαρακτηριστικά δεν πρέπει να ειπωθεί - «περιλαμβανόμενο στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων»; Ναι. Η κενότητα δεν πρέπει να ειπωθεί - «περιλαμβανόμενη στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων»; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... το χωρίς πόθο δεν πρέπει να ειπωθεί - «περιλαμβανόμενο στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων»; Ναι. Η κενότητα δεν πρέπει να ειπωθεί - «περιλαμβανόμενη στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων»; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η κενότητα περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων; Ναι. Το συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων δεν είναι παροδικό, δεν είναι συνθηκοκρατημένο, δεν είναι εξαρτώμενα γεγεννημένο, δεν είναι υποκείμενο σε καταστροφή, δεν έχει τη φύση της παρακμής, δεν είναι υποκείμενο στη φθίση, δεν έχει τη φύση της παύσης, δεν είναι υποκείμενο σε μεταβολή; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δεν είναι το συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων παροδικό, συνθηκοκρατημένο, εξαρτώμενα γεγεννημένο, υποκείμενο σε καταστροφή, έχουν τη φύση της παρακμής, υποκείμενο στη φθίση, έχουν τη φύση της παύσης, υποκείμενο σε μεταβολή; Ναι. Αν το συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι παροδικό... κ.λπ... υποκείμενο σε μεταβολή, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «η κενότητα περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων».

833. Η κενότητα του συναθροίσματος του υλικού σώματος περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων; Ναι. Η κενότητα του συναθροίσματος των νοητικών δραστηριοτήτων περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα του υλικού σώματος; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... του συναθροίσματος του αισθήματος... κ.λπ... του συναθροίσματος της αντίληψης... η κενότητα του συναθροίσματος της συνείδησης περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων; Ναι. Η κενότητα του συναθροίσματος των νοητικών δραστηριοτήτων περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα της συνείδησης; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η κενότητα του συναθροίσματος των νοητικών δραστηριοτήτων δεν πρέπει να ειπωθεί - «περιλαμβανόμενη στο συνάθροισμα του υλικού σώματος»; Ναι. Η κενότητα του συναθροίσματος του υλικού σώματος δεν πρέπει να ειπωθεί - «περιλαμβανόμενη στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων»; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... η κενότητα του συναθροίσματος των νοητικών δραστηριοτήτων δεν πρέπει να ειπωθεί - «περιλαμβανόμενη στο συνάθροισμα του αισθήματος... κ.λπ... περιλαμβανόμενη στο συνάθροισμα της αντίληψης... περιλαμβανόμενη στο συνάθροισμα της συνείδησης»; Ναι. Η κενότητα του συναθροίσματος της συνείδησης δεν πρέπει να ειπωθεί - «περιλαμβανόμενη στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων»; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

834. Δεν πρέπει να ειπωθεί - «η κενότητα περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων»; Ναι. Δεν ειπώθηκε από τον Ευλογημένο - «Αυτό είναι κενό, μοναχόι, οι δραστηριότητες από εαυτό ή από κάτι που ανήκει σε έναν εαυτό»! Υπάρχει τέτοια ομιλία; Ναι. Τότε λοιπόν η κενότητα περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων.

Τέλος της πραγματείας για την κενότητα.

19. Δέκατο ένατο κεφάλαιο

(188) 3. Πραγματεία για τον καρπό του ασκητισμού

835. Ο καρπός του ασκητισμού είναι μη συνθηκοκρατημένος; Ναι. Το Νιμπάνα είναι στέγη, σπηλιά, καταφύγιο, τελικός σκοπός, άφθαρτο, αθάνατο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... ο καρπός του ασκητισμού είναι μη συνθηκοκρατημένος, το Νιμπάνα είναι μη συνθηκοκρατημένο; Ναι. Δύο μη συνθηκοκρατημένα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δύο μη συνθηκοκρατημένα; Ναι. Δύο στέγες... κ.λπ... ή ενδιάμεσο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

836. Ο καρπός του ασκητισμού είναι μη συνθηκοκρατημένος; Ναι. Ο ασκητισμός είναι μη συνθηκοκρατημένος; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ. ο ασκητισμός είναι συνθηκοκρατημένος; Ναι. Ο καρπός του ασκητισμού είναι συνθηκοκρατημένος; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Ο καρπός της εισόδου στο ρεύμα είναι μη συνθηκοκρατημένος; Ναι. Η οδός της εισόδου στο ρεύμα είναι μη συνθηκοκρατημένη; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... η οδός της εισόδου στο ρεύμα είναι συνθηκοκρατημένη; Ναι. Ο καρπός της εισόδου στο ρεύμα είναι συνθηκοκρατημένος; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Ο καρπός της άπαξ επιστροφής... κ.λπ... τον καρπό της μη-επιστροφής... κ.λπ... ο καρπός της Αξιότητας είναι μη συνθηκοκρατημένος; Ναι. Η οδός της Αξιότητας είναι μη συνθηκοκρατημένη; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... η οδός της Αξιότητας είναι συνθηκοκρατημένη; Ναι. Ο καρπός της Αξιότητας είναι συνθηκοκρατημένος; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Ο καρπός της εισόδου στο ρεύμα είναι μη συνθηκοκρατημένος, ο καρπός της άπαξ επιστροφής... κ.λπ... τον καρπό της μη-επιστροφής... κ.λπ. ο καρπός της Αξιότητας είναι μη συνθηκοκρατημένος, το Νιμπάνα είναι μη συνθηκοκρατημένο; Ναι. Πέντε μη συνθηκοκρατημένα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... πέντε μη συνθηκοκρατημένα; Ναι. Πέντε στέγες... κ.λπ... ή ενδιάμεσο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

19. Δέκατο ένατο κεφάλαιο

(189) 4. Πραγματεία για την επίτευξη

837. Η επίτευξη είναι μη συνθηκοκρατημένη; Ναι. Το Νιμπάνα είναι στέγη, σπηλιά, καταφύγιο, τελικός σκοπός, άφθαρτο, αθάνατο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... η επίτευξη είναι μη συνθηκοκρατημένη, το Νιμπάνα είναι μη συνθηκοκρατημένο; Ναι. Δύο μη συνθηκοκρατημένα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δύο μη συνθηκοκρατημένα; Ναι. Δύο στέγες... κ.λπ... ή ενδιάμεσο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

838. Η επίτευξη του χιτώνα είναι μη συνθηκοκρατημένη; Ναι. Το Νιμπάνα... κ.λπ... αθάνατο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... η επίτευξη του χιτώνα είναι μη συνθηκοκρατημένη, το Νιμπάνα είναι μη συνθηκοκρατημένο; Ναι. Δύο μη συνθηκοκρατημένα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δύο μη συνθηκοκρατημένα; Ναι. Δύο στέγες... κ.λπ... ή ενδιάμεσο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... της προσφερόμενης τροφής... κ.λπ... του καταλύματος... κ.λπ... η επίτευξη των αναγκαίων φαρμάκων για ασθενείς είναι μη συνθηκοκρατημένη; Ναι. Το Νιμπάνα... κ.λπ... άφθαρτο, αθάνατο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... η επίτευξη των αναγκαίων φαρμάκων για ασθενείς είναι μη συνθηκοκρατημένη, το Νιμπάνα είναι μη συνθηκοκρατημένο; Ναι. Δύο μη συνθηκοκρατημένα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δύο μη συνθηκοκρατημένα; Ναι. Δύο στέγες... κ.λπ... ή ενδιάμεσο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η επίτευξη του χιτώνα είναι μη συνθηκοκρατημένη... κ.λπ... της προσφερόμενης τροφής... κ.λπ... του καταλύματος... κ.λπ... η επίτευξη των αναγκαίων φαρμάκων για ασθενείς είναι μη συνθηκοκρατημένη, το Νιμπάνα είναι μη συνθηκοκρατημένο; Ναι. Πέντε μη συνθηκοκρατημένα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... πέντε μη συνθηκοκρατημένα; Ναι. Πέντε στέγες... κ.λπ... ή ενδιάμεσο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

839. Η επίτευξη της πρώτης διαλογιστικής έκστασης είναι μη συνθηκοκρατημένη (έτσι όλα πρέπει να αναπτυχθούν) της δεύτερης διαλογιστικής έκστασης... την τρίτη διαλογιστική έκσταση... της τέταρτης διαλογιστικής έκστασης... του επιπέδου του άπειρου χώρου... του επιπέδου της άπειρης συνείδησης... του επιπέδου της μηδαμινότητας... του επιπέδου της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης... της οδού της εισόδου στο ρεύμα... του καρπού της εισόδου στο ρεύμα... της οδού της άπαξ επιστροφής... του καρπού της άπαξ επιστροφής... της οδού της μη-επιστροφής... του καρπού της μη-επιστροφής... της οδού της Αξιότητας... η επίτευξη του καρπού της Αξιότητας είναι μη συνθηκοκρατημένη; Ναι. Το Νιμπάνα... κ.λπ... άφθαρτο, αθάνατο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... η επίτευξη του καρπού της Αξιότητας είναι μη συνθηκοκρατημένη, το Νιμπάνα είναι μη συνθηκοκρατημένο; Ναι. Δύο μη συνθηκοκρατημένα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δύο μη συνθηκοκρατημένα; Ναι. Δύο στέγες... κ.λπ... ή ενδιάμεσο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η επίτευξη της οδού της εισόδου στο ρεύμα είναι μη συνθηκοκρατημένη... η επίτευξη του καρπού της εισόδου στο ρεύμα είναι μη συνθηκοκρατημένη... η επίτευξη της οδού της Αξιότητας είναι μη συνθηκοκρατημένη... η επίτευξη του καρπού της Αξιότητας είναι μη συνθηκοκρατημένη... το Νιμπάνα είναι μη συνθηκοκρατημένο;

Ναι. Εννέα μη συνθηκοκρατημένα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... εννέα μη συνθηκοκρατημένα; Ναι. Εννέα στέγες... κ.λπ... ή ενδιάμεσο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

840. Δεν πρέπει να ειπωθεί - η επίτευξη είναι μη συνθηκοκρατημένη; Ναι. Η επίτευξη είναι υλικότητα... αίσθημα... η αντίληψη... οι δραστηριότητες... η συνείδηση; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι. Τότε λοιπόν η επίτευξη είναι μη συνθηκοκρατημένη.

Τέλος της πραγματείας για την επίτευξη.

19. Δέκατο ένατο κεφάλαιο

(190) 5. Πραγματεία για την αληθινότητα

841. Η αληθινότητα όλων των φαινομένων είναι μη συνθηκοκρατημένη; Ναι. Το Νιμπάνα... κ.λπ... αθάνατο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... η αληθινότητα όλων των φαινομένων είναι μη συνθηκοκρατημένη, το Νιμπάνα είναι μη συνθηκοκρατημένο; Ναι. Δύο μη συνθηκοκρατημένα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δύο μη συνθηκοκρατημένα; Ναι. Δύο στέγες... κ.λπ... ή ενδιάμεσο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

842. Η υλικότητα της ύλης, δεν είναι η υλικότητα μη συνθηκοκρατημένη; Ναι. Το Νιμπάνα... κ.λπ... αθάνατο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... η υλικότητα της ύλης, δεν είναι η υλικότητα μη συνθηκοκρατημένη, το Νιμπάνα μη συνθηκοκρατημένο; Ναι. Δύο μη συνθηκοκρατημένα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δύο μη συνθηκοκρατημένα; Ναι. Δύο στέγες... κ.λπ... ή ενδιάμεσο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η αισθητότητα του αισθήματος, δεν είναι η αισθητότητα... κ.λπ... η αντιληπτικότητα της αντίληψης, δεν είναι η αντιληπτικότητα... κ.λπ... η δραστηριότητα των δραστηριοτήτων, δεν είναι η δραστηριότητα... κ.λπ... η συνειδητότητα της συνείδησης, δεν είναι η συνειδητότητα μη συνθηκοκρατημένη; Ναι. Το Νιμπάνα... κ.λπ... αθάνατο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ.

Η υλικότητα της ύλης, δεν είναι η υλικότητα... κ.λπ... η συνειδητότητα της συνείδησης, δεν είναι η συνειδητότητα μη συνθηκοκρατημένη, το Νιμπάνα μη συνθηκοκρατημένο; Ναι. Έξι μη συνθηκοκρατημένα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... έξι μη συνθηκοκρατημένα; Ναι. Έξι στέγες... κ.λπ... ή ενδιάμεσο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

843. Δεν πρέπει να ειπωθεί - «η αληθινότητα όλων των φαινομένων είναι μη συνθηκοκρατημένη»; Ναι. Η αληθινότητα όλων των φαινομένων είναι υλικότητα... αίσθημα... η αντίληψη... οι δραστηριότητες... η συνείδηση; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι. Τότε λοιπόν η αληθινότητα όλων των φαινομένων είναι μη συνθηκοκρατημένη.

Τέλος της πραγματείας για την αληθινότητα.

19. Δέκατο ένατο κεφάλαιο

(191) 6. Πραγματεία για το καλό

844. Το στοιχείο του Νιμπάνα είναι καλό; Ναι. Είναι με αισθητηριακό αντικείμενο, υπάρχει γι' αυτήν στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δεν είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο, δεν υπάρχει γι' αυτήν

στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία; Ναι. Αν είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο, δεν υπάρχει γι' αυτήν στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «το στοιχείο του Νιμπάνα είναι καλό».

845. Η μη-απληστία είναι καλή, με αισθητηριακό αντικείμενο, υπάρχει γι' αυτήν στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία; Ναι. Το στοιχείο του Νιμπάνα είναι καλό, με αισθητηριακό αντικείμενο, υπάρχει γι' αυτό στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ. το μη-μίσος είναι καλό... κ.λπ... η μη αυταπάτη είναι καλή... κ.λπ... η πίστη... η ενεργητικότητα... μνήμη... η αυτοσυγκέντρωση... κ.λπ... η σοφία είναι καλή, με αισθητηριακό αντικείμενο, υπάρχει γι' αυτήν στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία; Ναι. Το στοιχείο του Νιμπάνα είναι καλό, με αισθητηριακό αντικείμενο, υπάρχει γι' αυτό στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Το στοιχείο του Νιμπάνα είναι καλό, χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο, δεν υπάρχει γι' αυτό στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία; Ναι. Η μη-απληστία είναι καλή, χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο, δεν υπάρχει γι' αυτήν στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... το στοιχείο του Νιμπάνα είναι καλό, χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο, δεν υπάρχει γι' αυτό στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία; Ναι. Το μη-μίσος είναι καλό... κ.λπ... η μη αυταπάτη είναι καλή... κ.λπ... η πίστη... η ενεργητικότητα... μνήμη... η αυτοσυγκέντρωση... κ.λπ... η σοφία είναι καλή, χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο, δεν υπάρχει γι' αυτήν στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

846. Δεν πρέπει να ειπωθεί - «το στοιχείο του Νιμπάνα είναι καλό»; Ναι. Δεν είναι το στοιχείο του Νιμπάνα χωρίς σφάλμα; Ναι. Αν το στοιχείο του Νιμπάνα είναι χωρίς σφάλμα, τότε βεβαίως κύριε, πρέπει να ειπωθεί - «το στοιχείο του Νιμπάνα είναι καλό».

Τέλος της πραγματείας για το καλό.

19. Δέκατο ένατο κεφάλαιο

(192) 7. Πραγματεία για τον απόλυτο οριστικό προορισμό

847. Υπάρχει για τον κοινό άνθρωπο απόλυτος καθορισμός στον προορισμό; Ναι. Ένας μητροκτόνος είναι απόλυτα καθορισμένος στον προορισμό, ένας πατροκτόνος... κ.λπ... ένας δολοφόνος ενός Άξιου... κ.λπ... αυτός που προκαλεί αιμορραγία... κ.λπ. ένας σχισματικός είναι απόλυτα καθορισμένος στον προορισμό; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

848. Υπάρχει για τον κοινό άνθρωπο απόλυτος καθορισμός στον προορισμό; Ναι. Του απόλυτα καθορισμένου στον προορισμό ατόμου η σκεπτικιστική αμφιβολία θα εγειρόταν; Ναι. Αν του απόλυτα καθορισμένου στον προορισμό ατόμου η σκεπτικιστική αμφιβολία θα εγειρόταν, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «υπάρχει για τον κοινό άνθρωπο απόλυτος καθορισμός στον προορισμό».

Του απόλυτα καθορισμένου στον προορισμό ατόμου η σκεπτικιστική αμφιβολία δεν θα εγειρόταν; Ναι. Έχει εγκαταλειφθεί; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... έχει εγκαταλειφθεί; Ναι. Με την οδό της εισόδου στο ρεύμα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... με την οδό της άπαξ επιστροφής... κ.λπ... με την οδό της μη-επιστροφής... κ.λπ... με την οδό της Αξιότητας; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Με ποια οδό; Με τη φαύλη οδό. Η φαύλη οδός είναι οδηγούσα στην απελευθέρωση, οδηγούσα στην εξάλειψη, οδηγούσα στη φώτιση, χωρίς νοητικές διαφθορές... κ.λπ... μη υποκείμενη σε νοητική μόλυνση; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δεν είναι η φαύλη οδός μη-οδηγούσα στην απελευθέρωση... κ.λπ... υποκείμενη στη μόλυνση; Ναι. Αν η φαύλη οδός είναι μη-οδηγούσα στην απελευθέρωση... κ.λπ... υποκείμενη στη μόλυνση, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «του απόλυτα καθορισμένου στον προορισμό ατόμου η σκεπτικιστική αμφιβολία έχει εγκαταλειφθεί με τη φαύλη οδό».

849. Του καθορισμένου στον προορισμό ατόμου με την αιωνιοκρατική άποψη η εκμηδενιστική άποψη θα εγειρόταν; Ναι. Αν του καθορισμένου στον προορισμό ατόμου με την αιωνιοκρατική άποψη η εκμηδενιστική άποψη θα εγειρόταν, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «υπάρχει για τον κοινό άνθρωπο απόλυτος καθορισμός στον προορισμό».

Του καθορισμένου στον προορισμό ατόμου με την αιωνιοκρατική άποψη η εκμηδενιστική άποψη δεν θα εγειρόταν; Ναι. Έχει εγκαταλειφθεί; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... έχει εγκαταλειφθεί; Ναι. Με την οδό της εισόδου στο ρεύμα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... με την οδό της άπαξ επιστροφής... κ.λπ... με την οδό της μη-επιστροφής... κ.λπ... με την οδό της Αξιότητας; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Με ποια οδό; Με τη φαύλη οδό. Η φαύλη οδός... κ.λπ... τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «του καθορισμένου στον προορισμό ατόμου με την αιωνιοκρατική άποψη η εκμηδενιστική άποψη έχει εγκαταλειφθεί με τη φαύλη οδό».

850. Του καθορισμένου στον προορισμό ατόμου με την εκμηδενιστική άποψη η αιωνιοκρατική άποψη θα εγειρόταν; Ναι. Αν του καθορισμένου στον προορισμό ατόμου με την εκμηδενιστική άποψη η αιωνιοκρατική άποψη θα εγειρόταν, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «υπάρχει για τον κοινό άνθρωπο απόλυτος καθορισμός στον προορισμό».

Του καθορισμένου στον προορισμό ατόμου με την εκμηδενιστική άποψη η αιωνιοκρατική άποψη δεν θα εγειρόταν; Ναι. Έχει εγκαταλειφθεί; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... έχει εγκαταλειφθεί; Ναι. Με την οδό της εισόδου στο ρεύμα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... με την οδό της άπαξ επιστροφής... κ.λπ... με την οδό της μη-επιστροφής... κ.λπ... με την οδό της Αξιότητας; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Με ποια οδό; Με τη φαύλη οδό. Η φαύλη οδός... κ.λπ... τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «του καθορισμένου στον προορισμό ατόμου με την εκμηδενιστική άποψη η αιωνιοκρατική άποψη έχει εγκαταλειφθεί με τη φαύλη οδό».

851. Δεν πρέπει να ειπωθεί - «υπάρχει για τον κοινό άνθρωπο απόλυτος καθορισμός στον προορισμό»; Ναι. Δεν ειπώθηκε από τον Ευλογημένο - «εδώ, μοναχοί, κάποιο άτομο διακατέχεται από απολύτως σκοτεινές φαύλες νοητικές καταστάσεις· αυτό μία φορά βυθισμένο παραμένει βυθισμένο»! Υπάρχει τέτοια ομιλία; Ναι. Τότε λοιπόν υπάρχει για τον κοινό άνθρωπο απόλυτος καθορισμός στον προορισμό.

852. Έχει ειπωθεί από τον Ευλογημένο - «εδώ, μοναχοί, κάποιο άτομο διακατέχεται από απολύτως σκοτεινές φαύλες νοητικές καταστάσεις· αυτό μία φορά βυθισμένο παραμένει βυθισμένο», και γι' αυτόν τον λόγο υπάρχει για τον κοινό άνθρωπο απόλυτος καθορισμός στον προορισμό; Ναι. Έχει ειπωθεί από τον Ευλογημένο - «εδώ, μοναχοί, κάποιο άτομο αφού αναδύεται βυθίζεται»! Υπάρχει τέτοια ομιλία; Ναι. Για πάντα αφού αναδύεται βυθίζεται; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Έχει ειπωθεί από τον Ευλογημένο - «εδώ, μοναχοί, κάποιο άτομο διακατέχεται από απολύτως σκοτεινές φαύλες νοητικές καταστάσεις· αυτό μία φορά βυθισμένο παραμένει βυθισμένο» - και γι' αυτόν τον λόγο υπάρχει για τον κοινό άνθρωπο απόλυτος καθορισμός στον προορισμό; Ναι. Έχει ειπωθεί από τον Ευλογημένο - «εδώ, μοναχοί, κάποιο άτομο αφού αναδύεται παραμένει σταθερό, αφού αναδύεται βλέπει με διόραση και κοιτάζει γύρω, αφού αναδύεται διασχίζει, αφού αναδύεται έχει φτάσει σε στέρεο έδαφος»! Υπάρχει τέτοια ομιλία; Ναι. Για πάντα αφού αναδύεται έχει φτάσει σε στέρεο έδαφος; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Τέλος της πραγματείας για τον απόλυτο οριστικό προορισμό.

19. Δέκατο ένατο κεφάλαιο

(193) 8. Πραγματεία για τις ικανότητες

853. Δεν υπάρχει εγκόσμια ικανότητα της πίστης; Ναι. Δεν υπάρχει εγκόσμια πίστη; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δεν υπάρχει εγκόσμια ικανότητα της ενεργητικότητας... κ.λπ... η ικανότητα της μνήμης... κ.λπ... η ικανότητα αυτοσυγκέντρωσης... κ.λπ... η ικανότητα της σοφίας; Ναι. Δεν υπάρχει εγκόσμια σοφία; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Υπάρχει εγκόσμια πίστη; Ναι. Υπάρχει εγκόσμια ικανότητα της πίστης; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... υπάρχει εγκόσμια ενεργητικότητα... κ.λπ... η μνήμη... κ.λπ... η αυτοσυγκέντρωση... κ.λπ... η σοφία; Ναι. Υπάρχει εγκόσμια ικανότητα της σοφίας; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Υπάρχει εγκόσμιος νους, υπάρχει εγκόσμια νοητική ικανότητα; Ναι. Υπάρχει εγκόσμια πίστη, υπάρχει εγκόσμια ικανότητα της πίστης; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... υπάρχει εγκόσμιος νους, υπάρχει εγκόσμια νοητική ικανότητα; Ναι. Υπάρχει εγκόσμια σοφία, υπάρχει εγκόσμια ικανότητα της σοφίας; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Υπάρχει εγκόσμια ευαρέσκεια, υπάρχει εγκόσμια ικανότητα ευαρέσκειας... κ.λπ... υπάρχει εγκόσμια ζωή, υπάρχει εγκόσμια ζωτική ικανότητα; Ναι. Υπάρχει εγκόσμια πίστη, υπάρχει εγκόσμια ικανότητα της πίστης; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... υπάρχει εγκόσμια ζωή, υπάρχει εγκόσμια ζωτική ικανότητα; Ναι. Υπάρχει εγκόσμια σοφία, υπάρχει εγκόσμια ικανότητα της σοφίας; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

854. Υπάρχει εγκόσμια πίστη, δεν υπάρχει εγκόσμια ικανότητα της πίστης; Ναι. Υπάρχει εγκόσμιος νους, δεν υπάρχει εγκόσμια νοητική ικανότητα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... υπάρχει εγκόσμια σοφία, δεν υπάρχει εγκόσμια ικανότητα της σοφίας; Ναι. Υπάρχει εγκόσμιος νους, δεν υπάρχει εγκόσμια νοητική ικανότητα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Υπάρχει εγκόσμια πίστη, δεν υπάρχει εγκόσμια ικανότητα της πίστης; Ναι. Υπάρχει εγκόσμια ευαρέσκεια, δεν υπάρχει εγκόσμια ικανότητα ευαρέσκειας... υπάρχει εγκόσμια ζωή, δεν υπάρχει εγκόσμια ζωτική ικανότητα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... υπάρχει εγκόσμια σοφία, δεν υπάρχει εγκόσμια ικανότητα της σοφίας; Ναι. Υπάρχει εγκόσμιος νους, δεν υπάρχει εγκόσμια νοητική ικανότητα... κ.λπ... υπάρχει εγκόσμια ζωή, δεν υπάρχει εγκόσμια ζωτική ικανότητα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

855. Υπάρχει υπερκόσμια πίστη, υπάρχει υπερκόσμια ικανότητα της πίστης; Ναι. Υπάρχει εγκόσμια πίστη, υπάρχει εγκόσμια ικανότητα της πίστης; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... υπάρχει υπερκόσμια ενεργητικότητα... κ.λπ... υπάρχει υπερκόσμια σοφία, υπάρχει υπερκόσμια ικανότητα της σοφίας; Ναι. Υπάρχει εγκόσμια σοφία, υπάρχει εγκόσμια ικανότητα της σοφίας; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Υπάρχει εγκόσμια πίστη, δεν υπάρχει εγκόσμια ικανότητα της πίστης; Ναι. Υπάρχει υπερκόσμια πίστη, δεν υπάρχει υπερκόσμια ικανότητα της πίστης; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... υπάρχει εγκόσμια ενεργητικότητα... κ.λπ... υπάρχει εγκόσμια σοφία, δεν υπάρχει εγκόσμια ικανότητα της σοφίας; Ναι. Υπάρχει υπερκόσμια σοφία, δεν υπάρχει υπερκόσμια ικανότητα της σοφίας; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

856. Δεν υπάρχουν εγκόσμιες πέντε πνευματικές ικανότητες; Ναι. Δεν ειπώθηκε από τον Ευλογημένο - «Εγώ, μοναχοί, επισκοπώντας τον κόσμο με τον οφθαλμό του Βούδα, είδα όντα με λίγη σκόνη στα μάτια τους και με πολλή σκόνη στα μάτια τους, με οξείες ικανότητες και με αμβλείες ικανότητες, με καλές ιδιότητες, εύκολα διδασκόμενα, μερικά που ζούσαν βλέποντας τον φόβο στο σφάλμα και στον μεταθανάτιο κόσμο»! Υπάρχει τέτοια ομιλία; Ναι. Τότε λοιπόν υπάρχουν εγκόσμιες πέντε πνευματικές ικανότητες.

Τέλος της πραγματείας για τις ικανότητες.

Δέκατο ένατο κεφάλαιο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο παρελθόν, εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο μέλλον, εγκαταλείπει τις νοητικές μολύνσεις στο παρόν, η κενότητα περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων, ο καρπός του ασκητισμού είναι μη συνθηκοκρατημένος, η επίτευξη είναι μη συνθηκοκρατημένη, η αληθινότητα όλων των φαινομένων είναι μη συνθηκοκρατημένη, το στοιχείο του Νιμπίνα είναι καλό, υπάρχει για τον κοινό άνθρωπο απόλυτος καθορισμός στον προορισμό, δεν υπάρχουν εγκόσμιες πέντε πνευματικές ικανότητες.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Tīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το

PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. 3. Ο Κανόνας της ανώτερης διδασκαλίας. 05. Θέματα αντιπαράθεσης. 19. Δέκατο ένατο κεφάλαιο έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org